

AHMET FARUK ÖZDEMİR

Serbest Muhasebeci Mali Müşavir-Denetçi

Sayı : 2018-05

Konu : Döviz Cinsinden veya Dövizle Endeksli Sözleşme Yasağı İle İlgili Tebliğ Yayınlandı

Tarih : 09.10.2018

DÖVİZ CİNSİNDEN VEYA DÖVİZE ENDEKSLİ SÖZLEŞME YASAĞI İLE İLGİLİ TEBLİĞ YAYINLANDI

13 Eylül 2018 tarihinde yayınlanan 85 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile "Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar" da bazı değişiklikler yapılmış ve **Türkiye'de yerleşik kişilerin, kendi aralarında düzenledikleri bazı sözleşmelerde, sözleşme bedelinin Türk Lirası olarak belirlenmesi zorunlu hale gelmiştir.**

06 Ekim 2018 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanan 2018-32/51 sayılı "Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ'de (Tebliğ No:2008-32/34) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile dövizli sözleşme yasağı ile ilgili bazı düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan düzenlemeler karar numarasına göre aşağıda özetlenmiştir:

DÖVİZ CİNSİNDEN VEYA DÖVİZE ENDEKSLİ OLARAK DÜZENLENEMEYECEK SÖZLEŞMELER

Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri:

- 1) **Konut ve işyeri gayrimenkul satış sözleşmeleri** (yurt dışında bulunan gayrimenkuller hariç)
- 2) **Konut ve işyeri gayrimenkul kira sözleşmeleri** (yurt dışında bulunan gayrimenkuller hariç)
- 3) **İş sözleşmeleri** (yurt dışında ifa edilecekler hariç)
- 4) **Hizmet sözleşmeleri** (İhracat ve yurt dışı faaliyetleri hariç)
- 5) **Eser sözleşmeleri** (Gemilerin inşası, tamiri ve bakımı sözleşmeleri hariç)

DÖVİZ CİNSİNDEN VEYA DÖVİZE ENDEKSLİ OLARAK DÜZENLENEBİLECEK (YASAK KAPSAMINDA OLMAYAN) SÖZLEŞMELER

Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri:

- 6) Menkul satış sözleşmeleri (İş makineleri ve taşıt sözleşmeleri hariç)
- 7) Menkul kiralama sözleşmeleri (İş makineleri ve taşıt sözleşmeleri hariç)
- 8) Bilişim teknolojileri kapsamında
 - a. Yurt dışında üretilen yazılımlara ilişkin satış sözleşmeleri
 - b. Yurt dışında üretilen donanım ve yazılımlara ilişkin lisans ve hizmet sözleşmeleri
- 9) Gemilere ilişkin finansal kiralama sözleşmeleri
- 10) Finansal kiralama (leasing) sözleşmeleri
- 11) Türk vatandaşı olmayan Türkiye'de yerleşik kişilerin taraf olduğu iş sözleşmeleri
- 12) Kamu kurum ve kuruluşları ile Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketlerinin taraf olduğu sözleşmeler (gayrimenkul satış ve gayrimenkul kiralama hariç)
- 13) Kamu kurum ve kuruluşlarının taraf olduğu sözleşmeler (yüklenicileri üçüncü taraflarla akdedeceği gayrimenkul satış, gayrimenkul kiralama ve iş sözleşmeleri hariç)
- 14) Bankaların taraf olduğu sözleşmeler
- 15) Sermaye piyasası araçlarının döviz cinsinden oluşturulması, ihracı, alım satımı
- 16) Aşağıdaki iş ve hizmet sözleşmeleri
 - a. Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye'de bulunan şube, temsilcilik, irtibat bürosu ile %50 ve üzerinde pay sahipliklerinin bulunduğu şirketlerin taraf olduğu iş ve hizmet sözleşmeleri
 - b. Serbest bölgedeki faaliyetleri kapsamında serbest bölge firmalarının iş ve hizmet sözleşmeleri
- 17) Yolcu, yük ve posta taşıma sektörüne yönelik aşağıdaki sözleşmeler (gayrimenkul satış, gayrimenkul kiralama ve iş sözleşmeleri hariç)
 - a. Türkiye'de yerleşik yolcu, yük veya posta taşıma faaliyetinde bulunan ticari havayolu işletmeleri,
 - b. Hava taşıma araçlarına teknik bakım hizmeti veren şirketler,
 - c. Havalimanı yer hizmetleri yapan kuruluşlar,
 - d. Bu işletmelerin kurdukları ve %50 ve üzerinde iştirak ettikleri ortaklıklar

AHMET FARUK ÖZDEMİR

Adakale Sokak No:22/20 06420 Çankaya-Kızılay/Ankara

Telefon: 0312 424 01 20 Faks: 0850 840 24 12 Cep: 0555 222 33 32

E-mail : mail@ahmetfarukozdemir.com

www.ahmetfarukozdemir.com

AHMET FARUK ÖZDEMİR

Serbest Muhasebeci Mali Müşavir-Denetçi

DÖVİZLİ SÖZLEŞME YASAĞI İLE İLGİLİ DİĞER HUSUSLAR

- 18) Dövizli sözleşme yasağı kapsamındaki işlemler için düzenlenecek kıymetli evraklar da dövizli olarak belirlenemez.
- 19) Uluslararası piyasalarda fiyatı döviz olarak belirlenen madenlere veya emtiaya endekslenen sözleşmeler dövize endekli sözleşme olarak değerlendirilir.
- 20) Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışındaki şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu ile %50 ve üzerinde pay sahibi oldukları şirketler Türkiye’de yerleşik olarak değerlendirilir.
- 21) Dövizli sözleşme istisnası kapsamındaki sözleşmeler 32 sayılı kararın geçici 8.maddesi yürürlük tarihi olan 13 Eylül 2018’den önce imzalanmış olsa dahi istisnadan yararlanır.
- 22) **Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın geçici 8. Maddesi yürürlük tarihinden önce akdedilen iş makineleri dahil taşıt kiralama sözleşmeleri geçici madde hükmünden istisnadır.**
- 23) Döviz cinsinden veya dövize endekli olarak belirlenmesi mümkün olmayan sözleşmelerin Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenmesi zorunludur.

DÖVİZLİ SÖZLEŞMELERİ TL’YE ÇEVİRİLMESİNDE 2 OCAK 2018 KURU TÜFE ORANINDAN ARTIRILARAK TL BEDEL BELİRLENECEK

Döviz cinsinden veya dövize endekli olarak belirlenemeyecek sözleşmelerin Türk Parası olarak yeniden belirlenirken taraflar mutabakata varamaz ise:

- 24) 2 Ocak 2018 tarihinde belirlenen TCMB efektif satış kuru kullanılarak hesaplanan Türk parası cinsinden karşılığının 2 Ocak 2018 tarihinden bedellerin yeniden belirlendiği tarihe kadar TÜFE aylık değişim oranları esas alınarak artırılması suretiyle belirlenir.

TL’YE ÇEVİRİLEN DÖVİZLİ SÖZLEŞMELERİN YENİLENMESİNDE ARTIŞ ORANI

13.09.2018 tarihinden önce akdedilen konut ve çatılı iş yeri kira sözleşmelerinde döviz veya dövize endekli olarak belirlenen bedeller yukarıda belirtildiği şekilde iki yıllık süre için Türk parası olarak belirlenecektir.

Sözleşmelerin devamında kira bedeli belirlenirken taraflarca mutabakata varılamaz ise:

- Türk parası olarak belirlemenin yapıldığı kira yılının sonundan itibaren bir yıl geçerli olmak üzere; Türk parası olarak belirlenen kira bedeli, belirleme tarihinden belirlemenin yapıldığı kira yılının sonuna kadar Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak artırılması yoluyla belirlenecektir.
- Bir sonraki kira yılı Türk parası cinsinden kira bedeli ise, önceki kira yılında geçerli olan kira bedelinin Türkiye İstatistik Kurumunun belirlediği tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak artırılması yoluyla belirlenecek ve belirlenen Türk parası cinsinden kira bedeli bu fıkrada belirtilen iki yıllık sürenin sonuna kadar geçerli olacaktır.

İSTİSNA TANINDIĞI HALDE TL OLARAK SÖZLEŞME YAPILABİLİR

- 25) İstisna tanınan sözleşmeler tarafların mutabakatı ile TL olarak yeniden belirlenebilir.

Söz konusu Tebliğe aşağıdaki bağlantı yoluyla ulaşabilirsiniz.

[Dövizli Sözleşme Yasağı ve İstisna Edilen Sözleşmeler Tebliği 2018-32/51](#)

Saygılarımla,

AHMET FARUK ÖZDEMİR
Serbest Muhasebeci Mali Müşavir

AHMET FARUK ÖZDEMİR

Adakale Sokak No:22/20 06420 Çankaya-Kızılay/Ankara

Telefon: 0312 424 01 20 Faks: 0850 840 24 12 Cep: 0555 222 33 32

E-mail : mail@ahmetfarukoedemir.com

www.ahmetfarukoedemir.com